

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.9.2008
KOM(2008) 580 endelig

2008/0187 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EF) 717/2007 om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet og af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

{KOM(2008) 579 endelig}

{SEK(2008) 2489}

{SEK(2008) 2490}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

• Begrundelse og formål

På baggrund af vedvarende bekymringer over manglende konkurrence på markedet for internationale roamingtjenester og de deraf følgende høje takster, som europæiske forbrugere under rejse i Fællesskabet måtte betale for roamingtjenester, vedtog Europa-Parlamentet og Rådet den 27. juni 2007 forordning (EF) nr. 717/2007 om roaming på offentlige mobilnet i Fællesskabet og om ændring af direktiv 2002/21/EF. Denne forordning indførte en fælles fremgangsmåde for at sikre, at roamingkunder ikke betaler urimeligt høje priser for roamingtjenester i Fællesskabet, ved at fastlægge lofter for de takster, som mobiloperatører må opkræve, på engros- såvel som detailniveau, for internationale roamingtjenester i forbindelse med mobiltelefonsamtaler med originerings- og terminering i Fællesskabet. Forordningen fastsatte også bestemmelser, som tager sigte på at øge prisgennemsækeligheden og forbedre oplysningerne om takster til brugerne af roamingtjenester i Fællesskabet.

Europa-Parlamentet og Rådet pålagde Kommissionen at undersøge, hvordan forordning (EF) nr. 717/2007 fungerer, og aflægge rapport til Parlamentet og Rådet senest den 30. december 2008 (forordningens artikel 11).

Selv om forordning (EF) nr. 717/2007 kun fastsatte lofter for priserne på taletelefoni-roaming, anerkendte Parlamentet og Rådet, at der fortsat herskede bekymring over priserne på sms- og dataromingtjenester i Fællesskabet. De pålagde derfor specifikt Kommissionen at undersøge udviklingen i engros- og detailtaksterne for levering af taletelefoni- og datakommunikationstjenester, herunder sms og mms, til roamingkunder, samt eventuelt fremsætte anbefalinger vedrørende behovet for en regulering af disse tjenester.

Nærværende forslag ledsager Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemgangen af, hvordan forordning (EF) nr. 717/2007 har fungeret.

Formålet er at ændre forordning (EF) nr. 717/2007 og således yderligere styrke det indre marked for elektronisk kommunikation ved at sikre, at de priser, som brugerne af offentlige mobilnet betaler for roamingtjenester, når de er på rejse i Fællesskabet, ikke er urimeligt højere end de takster, de betaler, når de foretager opkald, sender sms'er eller overfører data i deres hjemland. Desuden er det hensigten at sikre, at brugerne får de oplysninger, der er nødvendige, for at de kan forstå, hvilke omkostninger der er forbundet med at benytte roamingtjenester, og således holde deres udgifter under kontrol.

• Generel baggrund

Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemgangen af, hvordan forordning (EF) nr. 717/2007 har fungeret, konkluderer, at gennemførelsen af forordningen generelt er gået glat, men at de strukturelle problemer, der begrænser konkurrencen på roamingmarkedet, stadig eksisterer. Disse problemer skyldes hovedsagelig, at roaming kun er ét element i en bredere mobilpakke, som kunderne køber, og derfor normalt ikke spiller en afgørende rolle i deres valg af operatør.

Desuden viser data, der er indsamlet af De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe, som omfatter alle 27 nationale tilsynsmyndigheder i EU, at priserne på taletelefoni-roaming på

engros- og detailniveau ikke varierer tilstrækkeligt under de lofter, der er fastsat i forordningen, til at være et tegn på sund konkurrence. Kommissionen konkluderer derfor, at forordningen bør forlænges ud over 2010 med en yderligere periode på tre år, for at de opnåede fordele kan bevares.

Kommissionen bemærker også, at mobiloperatørerne ofte følger en faktureringspraksis for roamingopkald, hvor samtalerne afregnes på grundlag af enheder på op til 60 sekunder. Dette udgør en skjult omkostning for forbrugerne og forøger ifølge De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppens skøn en typisk regning for opkald efter eurotariffen med 24 % for foretagne opkald og med 19 % for modtagne opkald.

Kommissionens analyse af sms-segmentet af markedet for roaming i Fællesskabet viser også, at priserne på både engros- og detailniveau ikke kan berettiges ud fra de bagvedliggende omkostninger, og at der af samme årsager som for taletelefoniroaming er utilstrækkelig konkurrence mellem operatørerne, til at priserne bliver presset ned. De oplysninger, der er indsamlet af De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe, viser, at priserne på engros- og detailniveau har ligget stabilt og højt i tiden op til udarbejdelsen af nærværende forslag.

Kommissionens undersøgelse af dataroamingsegmentet af markedet konkluderer, at priserne på denne tjeneste er høje sammenlignet med taksterne for tilsvarende indenlandske tjenester og se i forhold til de bagvedliggende leveringsomkostninger. Dette problem forværres yderligere på grund af manglende prisgennemskuelighed, der gør det svært for forbrugerne at overskue, hvor meget de kommer til at betale for dataroaming. Resultatet er mange regninger med ubehagelige overraskelser, idet de rejsende uden at være klar over det har pådraget sig regninger på tusindvis af euro for at downloade data, men de var på rejse i udlandet.

Selv om priserne på dataroamingtjenester måske nok er faldende, viser Kommissionens undersøgelse på den anden side, at de fortsat er urimeligt høje, både på engros- og detailniveau, når man sammenligner dem med priserne på tilsvarende indenlandske tjenester. Der er således klart behov for tiltag, der sætter roamingkunderne i stand til at få overblik over, hvilke omkostninger der er forbundet med roaming, så de kan styre deres udgifter og undgå ubehagelige overraskelser på regningen. Desuden skal der gøres en indsats for at fjerne hindringer for brug af mobildataroamingtjenester på hele det indre marked samt klare tilfælde af konkurrenceforvridning.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Den vigtigste gældende lovgivning på det område, som forslaget vedrører, er selve forordning (EF) nr. 717/2007, som ændres ved dette forslag, idet forordningens gyldighedsperiode forlænges og anvendelsesområdet udvides.

Det gældende regelsæt for elektronisk kommunikation fra 2002, der blev ændret ved forordning (EF) nr. 717/2007 for at tilgodese behovet for særlige foranstaltninger vedrørende roaming i Fællesskabet, fastlægger en ordning for indførelse af forhåndsregulering over for virksomheder i sektoren. Denne ordning er baseret på, at der afgrænses relevante markeder, hvor der kan indføres forhåndsregulering, og gennemføres en markedsanalyse, hvor de nationale myndigheder afgør, om en eller flere virksomheder er dominerende på markedet. Af årsager, der blev forklaret, da forslaget til forordning (EF) nr. 717/2007 blev forelagt, medfører de særlige kendetegn ved markerne for international roaming og roamingtjenesternes grænseoverskridende karakter imidlertid, at de redskaber, der er til rådighed under 2002-regelsættet, ikke udgør et effektivt middel for de nationale

tilsynsmyndigheder til at gribe ind over for manglende konkurrence og deraf følgende høje priser. Dette forhold danner også baggrund for forslaget om at forlænge forordningens gyldighedsperiode og udvide anvendelsesområdet til at omfatte sms- og dataroamingtjenester.

Den nationale forbrugerbeskyttelseslovgivning i visse medlemsstater gælder også for aktiviteter, der er omfattet af forordning (EF) nr. 717/2007. For eksempel har en række medlemsstater indført krav til mobiloperatører om afregning af taletelefonitjenester pr. sekund. Dette skaber uensartede lovvilkår for operatørerne i de forskellige medlemsstater, og i forbindelse med en grænseoverskridende aktivitet som roaming i Fællesskabet, der er underlagt harmoniserede regler, bidrager denne situation ikke ligefrem til et velfungerende indre marked.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Dette forslag er i overensstemmelse med den fornyede Lissabon-strategi for fremme af vækst og beskæftigelse gennem øget konkurrenceevne, Kommissionens tilhørende i-2010-initiativ og initiativet vedrørende "et resultatorienteret Europa".

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Kommissionen iværksatte en omfattende høring i maj 2008, hvor den bad om kommentarer til revurderingen af forordning (EF) nr. 717/2007 og overvejelserne om at udvide den til at omfatte sms- og dataroaming. Der blev stillet 39 spørgsmål, dels om, hvordan forordningen generelt fungerer, dels om mere specifikke emner såsom utilsigtet roaming, virkningerne for de mindre operatører og priserne på indenlandske tjenester samt faktiske kontra fakturerede minutter.

Der var adgang til den offentlige høring via webstedet "Kom til orde i Europa".

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Høringen viste bred opbakning fra medlemsstaterne, de nationale tilsynsmyndigheder, De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe og forbrugergrupper til at videreføre forordningen og udvide den til at omfatte sms- og dataroamingtjenester. En række mindre operatører gik også ind for, at forordningen skulle udvides til at omfatte engrossalg af sms- og dataroamingtjenester. De fleste operatører var imod en udvidelse af forordningens anvendelsesområde og afviste således også regulering af sms- og dataroamingtjenester, men mange anerkendte, at der må gøres noget for at undgå ubehagelige overraskelser på forbrugernes regninger for dataroamingtjenester.

Den offentlige høring blev gennemført via internettet fra den 7. maj 2008 til den 2. juli 2008. Kommissionen modtog 44 svar. Resultaterne findes på:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/regulation/consult08/contributions/index_en.htm.

- **Ekspertbistand**

Relevante videnskabelige områder/ekspertiseområder

Kommissionen har bestilt en undersøgelse om dataroamingtjenester, der blev offentliggjort i juni 2008.

Anvendt metode

Undersøgelsen bestod i en gennemgang af, hvordan dataroaming fungerer, og en vurdering af, hvilke teknologiske betingelser der skal være opfyldt, for at sådanne tjenester kan tilbydes.

De vigtigste hørte organisationer/eksperter

Connect2Roam

Sammendrag af den rådgivning, der er modtaget og anvendt

Undersøgelsen omfattede en sammenligning mellem priserne på indenlandske tjenester og roamingtjenester og en gennemgang af de omkostningselementer, der er særegne for levering af dataroamingtjenester.

Offentliggørelse af eksperternes råd

Undersøgelsen er offentliggjort på:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/docs/study_data_roaming.pdf.

- **Konsekvensanalyse**

Konsekvensanalysen af dette forslag undersøgte følgende muligheder: ingen ændring, selvregulering, samregulering, "blød" lovgivning og målrettet regulering inden for fire bestemte områder: taletelefoniroaming, afregning pr. sekund, sms-roaming og dataroaming.

I betragtning af de grundlæggende strukturelle begrænsninger for konkurrencen på roamingmarkederne vil det ikke være holdbart at satse på, at problemerne kan løses ved selvregulering eller samregulering. Eftersom branchen ikke har reageret overbevisende på ønsket om lavere sms-roamingtakster, og i betragtning af muligheden for, at der vælges vidt forskellige løsninger på nationalt plan (på et grænseoverskridende problem), samt den omstændighed, at ingen national tilsynsmyndighed alene har de nødvendige reguleringsmidler til at løse problemerne både på engros- og detailniveau, anses det også for usandsynligt, at "blød" lovgivning vil være tilstrækkeligt til at rette op på de grundlæggende problemer. Derfor blev mulighederne selvregulering, samregulering og "blød" lovgivning forkastet.

Følgelig blev muligheden for målrettet regulering drøftet nærmere.

Hvad angår samtale- og sms-roaming, var det opfattelsen, at regulering på enten engrosniveau eller detailniveau alene ikke vil sikre, at målene nås. Derfor blev muligheden for en kombination af regulering på engros- og detailniveau undersøgt.

Med hensyn til afregning pr. sekund, ansås det for nødvendigt, at der følges en ensartet fremgangsmåde på hele det indre marked. På detailniveau var den fortrukne mulighed at tillade operatørerne at opkræve en opkaldsetableringstakst for de første maksimalt 30

sekunder af foretagne roamingopkald, efterfulgt af afregning pr. sekund. På engrosniveau vurderedes det, at al afregning burde ske pr. sekund.

For dataroamingtjenester blev der også undersøgt en række muligheder. Indførelsen af krav om øget gennemsækelighed i priserne, ledsaget af et sikkerhedsloft for engrosprisen, der gør det lettere for operatørerne at forudberegne deres omkostninger, ansås for den bedste løsning.

Kommissionen har gennemført en konsekvensanalyse i henhold til arbejdsprogrammet - rapporten kan læses på:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_en.htm.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

• Resumé af forslaget

Forslaget går ud på at forlænge gyldighedsperioden og udvide anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 717/2007. Med hensyn til taletelefoniroaming forlænges gyldigheden af bestemmelserne i den eksisterende forordning med yderligere tre år, og der fastsættes nye lofter for de takster, som mobiloperatører må opkræve på engrosniveau for regulerede roamingopkald i den udvidede periode. For at sikre, at disse prissænkninger også kommer slutbrugerne til gode, fastsætter forslaget også nye lofter for taksterne ifølge eurotariffen (detailniveau) i den udvidede periode. Desuden indeholder forslaget krav om afregning pr. sekund på både engros- og detailniveau, idet der dog på detailniveau må kræves betaling for en minimumsperiode på op til 30 sekunder for foretagne opkald.

Forslaget udvider også anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 717/2007 til at omfatte sms-roamingtjenester i Fællesskabet: der fastsættes lofter for de takster, som mobiloperatører må opkræve på engrosniveau for levering af roaming-sms'er, der er afsendt inden for Fællesskabet, og mobiloperatørerne forpligtes til at tilbyde deres roamingkunder en "sms-eurotarif", der ikke må overstige en fastsat maksimumpris pr. sms.

Et af målene for forslaget er desuden at øge prisgennemsækeligheden, og kravet om, at mobiloperatører skal give deres roamingkunder personaliserede takstoplysninger, når kunderne rejser ind i en anden medlemsstat, udvides til også at omfatte oplysninger om priserne på regulerede sms-roamingtjenester.

Datoen for sænkningen af takstlofterne for regulerede roamingopkald på både engros- og detailniveau i 2009 fremrykkes fra den 30. august til den 1. juli, så der skabes sammenhæng med forpligtelserne vedrørende priserne på regulerede sms'er. Derved vil brugere af både taletelefoni- og sms-roamingtjenester nyde godt af de nye takster i den periode, hvor efterspørgslen efter disse tjenester er størst.

Desuden indfører forslaget prisgennemsækeligheds- og beskyttelsesmekanismer for dataroamingtjenester, der skal give kunderne en bedre indsigt i, hvilke omkostninger der er forbundet med at benytte roamingtjenester, så de kan holde deres udgifter under kontrol og undgå ubehagelige overraskelser på regningen. Når en roamingkunde første gang efter at være rejst ind i en anden medlemsstat, indleder en dataroamingssession, skal operatøren således underrette kunden om, at denne har bevæget sig ind på et andet net end hjemmenettet, og give vedkommende personaliserede oplysninger om, hvilke takster der gælder for dataroamingtjenester. Operatørerne forpligtes også til senest et år efter ændringernes

ikrafttræden at tilbyde alle deres roamingkunder gratis mulighed for på forhånd at fastsætte en maksimumgrænse for deres udgifter til dataroaming.

Endvidere sætter forslaget et loft over den gennemsnitlige engrostakst, som operatøren af et besøgt net må opkræve fra operatøren af en roamingkundes hjemmenet for levering af regulerede dataroamingtjenester. Dette er en sikkerhedsforanstaltning, der skal ses på baggrund af de vedvarende høje engrostakster (særlig for ikke-foretrukne net) og trafikstyringsbegrænsningerne, og som skal give roamingudbydere bedre mulighed for at forudberegne deres engrosomkostninger og forhindre mærkbar forvridding af konkurrencen.

Endelig ændres udtrykket "offentlige mobiltelefonnet" til "offentlige mobilkommunikationsnet", hvor det forekommer i forordning (EF) nr. 717/2007 og i artikel 1, stk. 5, i rammedirektivet, så der fortsat er overensstemmelse med terminologien i de øvrige dele af regelsættet for elektronisk kommunikation. Dette skal ses på baggrund af Kommissionens forslag om en revision af regelsættet, som i øjeblikket er til behandling i Europa-Parlamentet og Rådet.

- **Retsgrundlag**

EF-traktatens artikel 95

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, hvilket skyldes følgende:

De særlige kendetegn ved markedet for taletelefoniroaming, der var baggrunden for at vedtage forordning (EF) nr. 717/2007/EF, gælder også for sms- og dataroamingtjenester i EU. I betragtning af disse tjenesters tværnationale karakter og de begrænsede reguleringsmidler, der i øvrigt er til rådighed, vil medlemsstaterne ikke hver for sig kunne løse det bagvedliggende problem, nemlig det manglende konkurrencepres på roamingmarkedet, der fører til høje priser og manglende gennemskuelse.

Hvis medlemsstaterne hver for sig forsøger at løse de problemer, som dette forslag vedrører, risikerer det at føre til uensartede resultater og dermed være til hinder for et velfungerende indre marked.

Målene med forslaget kan bedre nås med en indsats på fællesskabsplan af følgende årsager:

Udbud af mobilroamingtjenester i Fællesskabet, herunder for telefonsamtaler, sms og datatransmission, berører i kraft af sin natur alle medlemsstater og berører parternes interesser i forskellige medlemsstater samtidigt. Det er derfor nødvendigt at følge en ensartet strategi på fællesskabsplan for at beskytte forbrugernes og virksomhedernes interesser i samtlige medlemsstater.

For at fordelene ved det indre marked kan udnyttes fuldt ud, for så vidt angår roamingtjenester, bør brugerne af disse tjenester kunne forvente samme grad af beskyttelse og samme fordele, uanset hvor de befinder sig i Fællesskabet.

Målet om at forlænge og/eller udvide beskyttelsen af brugere og operatører af mobiltaletelefoni-, sms- og dataroamingtjenester på et ikke-diskriminerende grundlag i hele Fællesskabet kan ikke nås af medlemsstaterne på en sikker, harmoniseret og rettidig måde og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan. Dertil kommer, at forslaget kun kan gennemføres ved et tiltag på fællesskabsplan, da det kræver en ændring af forordning (EF) nr. 717/2007 og af direktiv 2002/21/EF.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget opfylder proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Den reguleringsmetode, der foreslås, indebærer mindst mulig indgriben i de berørte virksomheders forretningsmæssige adfærd. Fastsættelsen af maksimumpriser for taletelefoni- og sms-roaming på engros- og detailniveau samt tiltagene for at øge prisgennemskueligheden, såvel som det sikkerhedsloft, der indføres for dataroamingtakster på engrosniveau, sikrer den mindst mulige forvridning af konkurrencevilkårene i overensstemmelse med målene, da operatørernes frihed til at konkurrere og differentiere deres tilbud bevares. Reguleringen af detailpriserne for taletelefoni- og sms-roaming er nødvendig for at sikre, at fordelene ved lavere engrospriser også kommer detailkunderne til gode. Ifølge den foreslåede foranstaltning overlades tilsyns- og håndhævelsesopgaverne fortsat til den tilsynsmyndighed i hver enkelt medlemsstat, der har ansvar for elektronisk kommunikation.

De valgte foranstaltningers art og enkelhed og den omstændighed, at forpligtelserne umiddelbart finder anvendelse i Fællesskabet, betyder, at den administrative og økonomiske byrde for Fællesskabet og de nationale regeringer og myndigheder minimeres.

- **Reguleringsmiddel/-form**

Foreslået reguleringsmiddel/-form: forordning.

Da formålet er at ændre forordning (EF) nr. 717/2007 i overensstemmelse med bestemmelserne i samme forordning samt at foretage en yderligere ændring af direktiv 2002/21, er en ændringsforordning det eneste egnede middel.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Fornyelse/gennemgang/revision/udløbsklausul**

Forslaget indeholder en revisionsklausul.

Forslaget indeholder en udløbsklausul.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er relevant for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EF) 717/2007 om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet og af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,
under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,
efter høring af Regionsudvalget,
efter proceduren i traktatens artikel 251³ og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 717/2007 af 27. juni 2007 om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet og om ændring af direktiv 2002/21/EF⁴ fastlagde lofter for de takster, som mobiloperatører må opkræve, på engros- såvel som detailniveau, for internationale roamingtjenester i forbindelse med mobiltelefonsamtaler med originering og terminering i Fællesskabet. Forordningen fastsatte også bestemmelser, som tager sigte på at øge prisgennemskeligheden og forbedre oplysningerne om takster til brugerne af roamingtjenester i Fællesskabet.
- (2) Kommissionen har foretaget en revurdering i overensstemmelse med artikel 11 i forordning (EF) nr. 717/2007, ifølge hvilken den skulle vurdere, om forordningens mål var nået, foretage en gennemgang af udviklingen i engros- og detailtaksterne for levering af taletelefoni- og datakommunikationstjenester, herunder sms og mms, til roamingkunder, samt eventuelt fremsætte anbefalinger vedrørende behovet for en regulering af disse tjenester. I rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet, der indgår i

---

¹ EFT C af , s. .

² EFT C af , s. .

³ EFT af , s. .

⁴ EUT L 171 af 29.6.2007, s. 32

Kommissionens meddelelse af [ ] 2008⁵, konkluderede Kommissionen, at forordningen bør videreføres ud over den 30. juni 2010.

- (3) Desuden fandt Kommissionen, at anvendelsesområdet for forordning (EF) 717/2007 burde udvides til at omfatte levering af sms- og dataroamingtjenester i Fællesskabet. De særlige kendetegn ved markederne for international roaming, der var baggrunden for at vedtage forordning (EF) nr. 717/2007/EF og indføre forpligtelser for mobiloperatører vedrørende taletelefoniroaming i EU, gælder i lige så høj grad for sms- og dataroamingtjenester i EU. Ligesom taletelefoniroaming købes sms- og dataroamingtjenester ikke uafhængigt på nationalt plan, men udgør blot en del af en bredere detailpakke, som kunderne køber af deres hjemmeudbydere, hvorved konkurrencen begrænses. Ligeledes medfører de pågældende tjenesters grænseoverskridende karakter, at de nationale tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for at beskytte og fremme interesserne hos de mobiltelefonkunder, som er bosiddende på deres område, ikke er i stand til at styre adfærden hos udbydere af de besøgte net, som befinder sig i andre medlemsstater.
- (4) Som reaktion på den offentlige høring om revurderingen af forordning 717/2007/EF har de nationale tilsynsmyndigheder derfor via De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe på ny opfordret Kommissionen til at skride til handling på fællesskabsplan, dels med henblik på at forlænge forordningens gyldighedsperiode og dels for at udvide anvendelsesområdet til at omfatte sms- og dataroamingtjenester.
- (5) De oplysninger om udviklingen i priserne på taletelefoniroaming i Fællesskabet, efter at forordning (EF) nr. 717/2007 er trådt i kraft, herunder navnlig de oplysninger, der er indsamlet af de nationale tilsynsmyndigheder og indberettet hvert kvartal via De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe, giver ikke tilstrækkeligt belæg for at antage, at konkurrencen på detail- og engrosniveau vil blive opretholdt efter juni 2010 uden regulering. Oplysningerne viser, at detail- og engrospriserne alle ligger på eller tæt ved de lofter, der er sat af forordning 717/2007/EF, og at der kun er begrænset konkurrence under disse lofter.
- (6) I juni 2010 udløber de reguleringsforanstaltninger, der i kraft af forordning (EF) nr. 717/2007 gælder for taletelefoniroaming inden for Fællesskabet på engros- og detailniveau; dermed opstår der en betydelig risiko for, at den grundlæggende mangel på konkurrencepres på markedet for taletelefoniroaming og incitamentet for mobiloperatørerne til at maksimere deres roamingindtægter fører til en tilbagevenden til detail- og engrospriser for roaming i Fællesskabet, der ikke står i et rimeligt forhold til de bagvedliggende omkostninger ved levering af tjenesten, og dermed bliver resultaterne af forordning (EF) nr. 717/2007 sat på spil. Forordning (EF) nr. 717/2007 bør derfor forlænges ud over den 30. juni 2010 med en periode på tre år for at skabe et velfungerende indre marked, hvor forbrugerne kan være sikre på, at de ikke vil blive opkrævet en urimelig pris for at foretage og modtage regulerede mobilopkald i udlandet, idet der gives tilstrækkelig tid til, at der kan udvikle sig konkurrence.
- (7) De gennemsnitlige maksimale engrostakster for regulerede roamingopkald, der er fastsat ved forordning (EF) nr. 717/2007, bør fortsat nedsættes i løbet af den forlængede gyldighedsperiode for forordningen, så de afspejler de faldende

---

⁵ [ ]

omkostninger, herunder fald i taksterne for regulerede mobiltermineringstjenester i medlemsstaterne; målet er at sikre et velfungerende indre marked, udrydde urimeligt høje priser og samtidig give operatørerne frihed til at konkurrere og være nyskabende.

- (8) Datoen for sænkningen af maksimumpriserne for regulerede roamingopkald på både engros- og detailniveau i 2009 bør fremrykkes fra den 30. august til den 1. juli, så der skabes sammenhæng med indførelsen af forpligtelserne vedrørende priserne på regulerede sms'er, som fastlagt ved denne forordning. Derved vil brugere af både taletelefoni- og sms-roamingtjenester nyde godt af de nye takster i den periode, hvor efterspørgslen efter disse tjenester er størst.
- (9) Da overholdelsen af den maksimale engrostakst, der er fastsat ved forordning (EF) nr. 717/2007, måles på grundlag af den gennemsnitlige engrospris, der gælder mellem to vilkårlige operatører i en tolv månedersperiode, bør det præciseres, at perioden kan være kortere, for eksempel hvis datoen for en planlagt sænkning af den gennemsnitlige maksimale engrostakst ligger før udløbet af tolv månedersperioden.
- (10) Visse mobiloperatører følger den praksis at opkræve betaling for roamingopkald på engrosniveau på grundlag af en minimumsperiode på op til 60 sekunder, i modsætning til den afregning pr. sekund, der normalt anvendes på engrosniveau for andre samtrafiktjenester; dette forvrider konkurrencen mellem disse operatører og dem, der anvender andre afregningsmetoder, og underminerer en konsekvent anvendelse af de engrosprislofter, der er indført ved forordning (EF) nr. 717/2007. Desuden medfører denne praksis en ekstra udgift, der øger engrosomkostningerne og dermed har negative følger for priserne på talefoniroaming på detailniveau. Mobiloperatørerne bør derfor forpligtes til at fakturere hinanden pr. sekund for engroslevering af regulerede roamingopkald.
- (11) De maksimale eurotariffer for både foretagne og modtagne opkald bør fortsat nedsættes en gang om året i den forlængede gyldighedsperiode for forordning (EF) nr. 717/2007 på en måde, der er i overensstemmelse med de nedsættelser, der kræves i forordningens første gyldighedsperiode, så priserne afspejler det fortsatte generelle fald i priserne på indenlandske mobiltjenester samt det fortsatte fald i de bagvedliggende omkostninger ved at levere regulerede roamingopkald. Derved opretholdes virkningerne af forordningen.
- (12) Den øgede margin mellem engrostaksterne og detailtaksterne, som denne forordning fastsætter, skulle give operatørerne større mulighed for priskonkurrence på detailniveau og dermed øge chancerne for, at der udvikler sig et marked med reel konkurrence.
- (13) De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe har anslået, at mobiloperatørernes brug af afregningsenheder på mere end ét sekund ved fakturering af roamingtjenester på detailniveau har øget en typisk regning for opkald efter eurotariffen med 24 % for foretagne opkald og med 19 % for modtagne opkald. Gruppen har også bemærket, at disse forøgelse udgør en slags skjult omkostning, da de ikke er gennemskuelige for de fleste forbrugere. Derfor har den anbefalet, at der hurtigst muligt gribes ind over for de forskellige afregningsmetoder, der anvendes på detailniveau i forbindelse med eurotariffen.

- (14) Forordning (EF) nr. 717/2007 fastlagde en fælles fremgangsmåde for at sikre, at roamingkunder ikke opkræves urimeligt høje priser for regulerede roamingopkald, ved at indføre en eurotarif i Fællesskabet, men de forskellige afregningsenheder, som mobiloperatørerne anvender, underminerer en konsekvent anvendelse af forordningen. Det betyder også, at der trods roamingtjenesternes grænseoverskridende og EU-dækkende natur er indbyrdes afvigende måder at fakturere regulerede roamingopkald på, hvilket forvrider konkurrencevilkårene på det indre marked.
- (15) Derfor bør der indføres et fælles sæt regler vedrørende afregningsenheder for eurotarifferne på detailniveau, så det indre marked styrkes yderligere, og der tilvejebringes et fælles beskyttelsesniveau for forbrugerne af roamingtjenester i Fællesskabet.
- (16) Udbydere af regulerede roamingopkald bør derfor forpligtes til at afregne alle opkald efter eurotariffen pr. sekund, idet de dog som den eneste undtagelse bør have mulighed for at kræve betaling for en minimumsperiode på højst 30 sekunder for foretagne opkald. Herved vil operatørerne kunne få dækket alle rimelige omkostninger ved opkaldsetablering samt have fleksibilitet til at konkurrere ved at tilbyde kortere minimumsafregningsperioder. Der er dog ingen berettigelse for at kræve betaling for en minimumsperiode for modtagne opkald efter eurotariffen, da de bagvedliggende engrosomkostninger opkræves pr. sekund, og eventuelle særlige omkostninger ved opkaldsetablering allerede er dækket af mobiltermineringstaksterne.
- (17) Hvad angår sms-roamingtjenester, har de markedsdata, som De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe og Kommissionen har indsamlet, siden forordning (EF) nr. 717/2007 trådte i kraft, vist, at engrostaksterne for disse tjenester generelt er forblevet stabile i hele Fællesskabet og ikke står i et rimeligt forhold til de bagvedliggende omkostninger. I lighed med taletelefoniroaming synes der ikke at være tilstrækkelig stærk konkurrence mellem operatørerne til, at engrospriserne bliver presset ned. Detailpriserne på sms-roamingtjenester er også generelt forblevet stabile, og der er tale om store fortjenstmargener og takster, der ligger væsentligt over taksterne for tilsvarende indenlandske sms-tjenester, uden at dette er klart berettiget.
- (18) Ligesom det er tilfældet for taletelefoniroaming, er der stor risiko for, at indførelse af forpligtelser på engrosniveau alene ikke vil føre til lavere takster for kunderne. På den anden side kunne initiativer til at nedbringe niveauet i detailtaksterne uden at røre ved niveauet i de engrosomkostninger, der er forbundet med at levere tjenesterne, være til skade for visse udbydere, særlig mindre virksomheder, idet det kan øge risikoen for prisklemmer.
- (19) Roamingmarkedets særlige struktur og dets grænseoverskridende karakter betyder, at de midler, som 2002-regelsættet giver de nationale tilsynsmyndigheder, ikke er egnede til at løse for de konkurrenceproblemer, der ligger til grund for de høje engros- og detailpriser på regulerede sms-roamingtjenester. Derfor kan der ikke opretholdes et velfungerende indre marked, og dette bør der gøres noget ved.
- (20) De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppe fremførte også i sit svar på Kommissionens offentlige høring om gennemgangen af, hvordan 717/2007/EF har fungeret, at den anså regulering af sms-roaming for nødvendig, både på engros- og detailniveau, for at bringe priserne i bedre overensstemmelse med omkostningerne og med priserne på indenlandske tjenester. Gruppen mener, at det vil være passende at

indføre regler, der svarer til ordningerne for taletelefoniroaming. Nærmere bestemt har den anbefalet, at der indføres et loft over den gennemsnitlige engrostakst, som en hvilken som helst operatør opkræver af en anden operatør for sms-roaming, og at eurotarifbestemmelserne udvides til også at omfatte sms-roaming til en takst, der ikke må overstige en fastsat grænse.

- (21) Der bør derfor indføres forpligtelser vedrørende regulerede roaming-sms-tjenester på engrosniveau, så der skabes et mere rimeligt forhold mellem engrostaksterne og de bagvedliggende leveringsomkostninger, og på detailniveau, så roamingkundernes interesser beskyttes.
- (22) Disse forpligtelser bør træde i kraft snarest muligt, men samtidig give de berørte udbydere en rimelig tidsfrist til at tilpasse deres takster og udbud af tjenester for at sikre, at forpligtelserne overholdes.
- (23) Den mest effektive og proportionale tilgang til regulering af taksterne for regulerede roaming-sms'er på engrosniveau består i, at der på fællesskabsplan fastsættes en maksimal gennemsnitlig takst pr. sms, der sendes fra et besøgt net. Den gennemsnitlige engrostakst bør finde anvendelse på en hvilken som helst kombination af to mobiloperatører i Fællesskabet over en nærmere bestemt periode.
- (24) Den maksimale engrostakst for regulerede roaming-sms'er bør omfatte alle de omkostninger, som udbyderen af engrostjenesten afholder, inklusive udgifter til bl.a. originering og transit samt de udækkede udgifter til terminering af roaming-sms'er på det besøgte net. For at sikre, at reglerne i denne forordning anvendes ensartet, bør det derfor forbydes engrosleverandører af regulerede roaming-sms-tjenester at indføre en særlig takst for terminering af roaming-sms'er på deres net.
- (25) Den mest effektive og proportionale tilgang til regulering af taksterne for roaming-sms'er på detailniveau består i at indføre et krav om, at mobiloperatører skal tilbyde deres roamingkunder en sms-eurotarif, der ikke må overstige en fastsat grænse. Sms-eurotariffen bør fastsættes således, at den sikrer udbyderne en tilstrækkelig fortjenstmargen, mens den samtidig står i et mere rimeligt forhold til de bagvedliggende omkostninger på detailniveau.
- (26) Denne reguleringstilgang bør sikre, at detailtaksterne for regulerede roaming-sms'er i højere grad afspejler de bagvedliggende omkostninger, der er forbundet med at levere tjenesten, end det hidtil har været tilfældet. Den maksimale sms-eurotarif bør derfor muliggøre en rimelig fortjenstmargen i forhold til omkostningerne ved at udbyde en reguleret roaming-sms-tjeneste og samtidig give udbyderne mulighed for at konkurrere ved at differentiere deres udbud og tilpasse deres takststruktur til markedsforholdene og forbrugernes præferencer. Denne reguleringstilgang bør ikke finde anvendelse på sms-tillægstjenester.
- (27) Roamingkunder bør ikke opkræves yderligere betaling for at modtage en reguleret roaming-sms, mens de er koblet på et besøgt net, da termineringsomkostningerne i denne forbindelse allerede dækkes af den detailtakst, der opkræves for at sende en roaming-sms.

- (28) En sms-eurotarif bør automatisk gælde for alle roamingkunder, nye såvel som eksisterende, der ikke udtrykkeligt har valgt eller vælger en særlig roaming-sms-takst eller en takstpakke for roamingtjenester, som omfatter regulerede roaming-sms'er.
- (29) For at sikre gennemgående forbindelse og interoperabilitet for roamingkunder, der benytter regulerede roaming-sms-tjenester, bør de nationale tilsynsmyndigheder gribe rettidigt ind i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter (adgangsdirektivet)⁶ og på et koordineret grundlag, såvel som i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 717/2007 og artikel 21 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet)⁷, hvis en operatør af et jordbaseret mobilnet, der er etableret i en medlemsstat, klager til sin nationale tilsynsmyndighed over, at vedkommendes abonnenter ikke er i stand til at sende eller modtage regulerede roaming-sms'er til eller fra abonnenter på et jordbaseret mobilnet i en anden medlemsstat, fordi det ikke er lykkedes de pågældende to operatører at indgå en aftale.
- (30) Sms står for "Short Message Service" og er betegnelsen for en tekstbesked, der hovedsagelig består af bogstaver og/eller tal, men som også kan indeholde billedtegn, og som kan sendes og modtages af en mobiltelefon eller andet mobilt udstyr ved hjælp af mobilnumre, der er tildelt i overensstemmelse med de nationale nummerplaner. En sms adskiller sig klart fra andre beskeder som for eksempel mms-beskeder og e-mails. For at sikre, at forordningen ikke mister sin virkning, og at målene opfyldes fuldt ud, bør det forbydes at ændre i en roaming-sms' tekniske parametre på en sådan måde, at roaming-sms'en adskiller sig fra en indenlandsk sms.
- (31) De oplysninger, der er indsamlet af de nationale tilsynsmyndigheder, tyder på, at de gennemsnitlige engrostakster for dataroamingtjenester, som operatører af besøgte net opkræver af roamingkundernes hjemmudbydere, er på vej nedad, selv om der fortsat er tilfælde af høje engrospriser for dataroamingtjenester.
- (32) De høje detailtakster for dataroamingtjenester er fortsat bekymrende og tyder på, at der endnu ikke er tilstrækkelig konkurrence på dette område. Imidlertid er der – i modsætning til forholdene på markedet for taletelefoni- og sms-roaming – et konkurrencepres på detailniveau, idet roamingkunder har andre midler til at få adgang til datatjenester, når de er i udlandet, som for eksempel offentlig trådløs internetadgang, der ikke er forbundet med nummerbegrænsninger. Det ville derfor være forhastet at regulere priserne på detailniveau på nuværende tidspunkt.
- (33) Der bør dog indføres foranstaltninger, der gør detailpriserne på dataroamingtjenester mere gennemskuelige, navnlig for at undgå ubehagelige overraskelser på roamingkundernes regninger, der udgør en hindring for et velfungerende indre marked, samt for at give roamingkunder de nødvendige midler til at overvåge og styre deres udgifter til dataroamingtjenester.

---

⁶ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.

⁷ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

- (34) Mobiloperatørerne bør navnlig sørge for, at deres roamingkunder, når de første gang efter at være rejst ind i en anden medlemsstat begynder at benytte en dataroamingtjeneste, modtager personaliserede oplysninger om, hvilke takster de skal betale for levering af dataroamingtjenester. Disse oplysninger bør sendes til roamingkundens mobiltelefon eller andet apparat på en sådan måde, at de er lette at modtage og forstå.
- (35) For at undgå, at roamingkunder får ubehagelige overraskelser på regningen, bør mobiloperatørerne desuden gratis tilbyde alle deres roamingkunder mulighed for på forhånd at fastsætte en maksimumgrænse for deres udestående udgifter til dataroaming; når en kunde nærmer sig denne grænse, bør der sendes en passende advarsel. Når maksimumgrænsen er nået, bør dataroamingtjenesten afbrydes, medmindre roamingkunden udtrykkeligt anmoder om, at tjenesten fortsat leveres.
- (36) Disse tiltag for at øge prisgennemskeligheden bør ses som minimale beskyttelsesforanstaltninger og bør ikke forhindre mobiloperatører i at tilbyde deres kunder en række andre midler, der kan hjælpe dem til at forudberegne og styre deres udgifter til dataroamingtjenester. Mange operatører er for eksempel i færd med på detailniveau at udvikle nye fastpristilbud på roaming, der omfatter et "rimeligt forbrug" af dataroamingtjenester i en bestemt periode til en fast pris. Ligeledes er operatørerne ved at udvikle systemer, der gør det muligt for deres roamingkunder at indhente øjeblikkeligt ajourførte oplysninger om, hvor meget de skylder for dataroaming. For at sikre, at det indre marked fungerer godt, bør denne udvikling på de indenlandske markeder afspejles i de harmoniserede regler.
- (37) Det fortsat høje engrosprisniveau for dataroamingtjenester skyldes først og fremmest de høje engrospriser, der opkræves af operatører af ikke-foretrukne net. Disse takster er resultatet af trafikstyringsmæssige begrænsninger, der medfører, at operatørerne ikke har noget incitament til ensidigt at sætte de normale engrospriser ned, da trafikken bliver modtaget, uanset hvilken pris der forlanges. Dette fører til en enorm variation i engrosomkostningerne. I visse tilfælde er engrostaksterne for dataroaming på ikke-foretrukne net tredive gange højere end taksterne på det foretrukne net. Disse urimeligt høje engrostakster for dataroamingtjenester medfører en klar forvridding af konkurrencen mellem mobiloperatørerne i Fællesskabet og underminerer dermed muligheden for at opnå et velfungerende indre marked. De gør det også vanskeligt for hjemmeudbydere at forudberegne deres engrosomkostninger og dermed tilbyde deres kunder gennemskelige og konkurrencedygtige detailprispakker. I betragtning af, at de nationale tilsynsmyndigheder kun har begrænsede muligheder for at gribe disse problemer effektivt an på nationalt plan, bør der fastsættes et loft over engrospriserne på dataroamingtjenester. Dette loft bør være et sikkerhedsloft, som ligger et godt stykke over de laveste engrospriser, der i øjeblikket findes på markedet, for at forbedre konkurrencevilkårene og sikre, at det indre marked kan fungere bedre til fordel for forbrugerne.
- (38) For at afspejle udviklingen på markedet og i det gældende regelsæt for elektronisk kommunikation bør forordningen henvise til "offentlige kommunikationsnet" i stedet for "offentlige telefonnet". For sammenhængens skyld bør artikel 1, stk. 5, i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) ændres tilsvarende.
- (39) Målene for denne forordning, nemlig at ændre forordning (EF) nr. 717/2007 og direktiv 2002/21/EF for at videreføre og videreudvikle et fælles sæt regler, der skal

sikre, at brugerne af offentlige mobilkommunikationsnet under rejse i Fællesskabet ikke betaler for høje takster for roamingtjenester i Fællesskabet (både hvad angår telefonsamtaler, sms'er og datatransmission), hvorved der opnås et velfungerende indre marked og et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, samtidig med at konkurrencen mellem mobiloperatørerne sikres, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne på en sikker, harmoniseret og rettidig måde og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går forordningen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (40) Denne fælles tilgang bør opretholdes i en begrænset periode, men kan på baggrund af en revurdering, der skal gennemføres af Kommissionen, videreføres eller ændres yderligere. Kommissionen bør undersøge, hvor effektivt forordning (EF) nr. 717/2007 virker, og hvilket bidrag den yder til gennemførelsen af rammebestemmelserne og et velfungerende indre marked, og samtidig bør den vurdere, hvilke konsekvenser forordningen har for mindre udbydere af mobiltelefoni i Fællesskabet og for deres stilling på roamingmarkedet i Fællesskabet.
- (41) Forordning (EF) nr. 717/2007 og direktiv 2002/21/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Ændringer af forordning (EF) nr. 717/2007

Forordning (EF) nr. 717/2007 ændres således:

1. I titlen ændres "offentlige mobiltelefonnet" til "offentlige mobilkommunikationsnet".
2. Artikel 1 ændres således:
  - a) Stk. 1 affattes således:

"1. Ved denne forordning indføres en fælles tilgang for at sikre, at brugere af offentlige mobilkommunikationsnet under rejse i Fællesskabet ikke betaler for høje takster for roamingtjenester i Fællesskabet, når de foretager og modtager opkald, sender og modtager sms'er eller benytter pakkekoblet datakommunikation, hvorved der opnås et velfungerende indre marked og et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, samtidig med at konkurrencen mellem mobiltelefonudbydere sikres og at incitamenter til innovation og valgmuligheder for forbrugerne bevares.

Den fastsætter regler for de takster, som mobiloperatørerne må opkræve for levering af internationale roamingtjenester i forbindelse med mobiltelefonsamtaler og sms'er med originering og terminering i Fællesskabet og for pakkekoblet datakommunikation, der benyttes af roamingkunder ved hjælp af et mobilnet i en anden medlemsstat. Den gælder både for takster, der opkræves mellem netudbydere på engrosniveau, og, hvor det er relevant, for takster, der opkræves af hjemmeudbydere på detailniveau."

b) Stk. 4 affattes således:

"4. Takstlofterne i denne forordning angives i euro. Såfremt takster, som berøres af artikel 3, 4, 4a, 4b og 6a, stk. 4, angives i andre valutaer, fastsættes de indledende takstlofter i henhold til disse artikler i de pågældende valutaer, for så vidt angår artikel 3 og 4 under anvendelse af de referencevalutakurser, der var gældende den 30. juni 2007, og for så vidt angår artikel 4a, 4b og 6a, stk. 4, under anvendelse af de referencevalutakurser, der var gældende den [1. maj] 2009, i hvert tilfælde som offentliggjort af Den Europæiske Centralbank i *Den Europæiske Unions Tidende*.

I forbindelse med de efterfølgende takstnedsættelser, jf. artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 2, omregnes de ændrede værdier under anvendelse af de referencevalutakurser, der offentliggøres på samme måde én måned forud for den dato, hvor de ændrede takster træder i kraft.

3. Artikel 2, stk. 2, ændres således:

a) I litra b) ændres udtrykket "mobiltelefonnet" til "mobilkommunikationstjenester".

b) I litra c) ændres udtrykket "mobiltelefonnet" til "mobilkommunikationsnet", og udtrykket "mobiltelefonnet" ændres til "mobilkommunikationstjenester".

c) Litra d) affattes således:

"d) "roaming i Fællesskabet": en roamingkundes benyttelse af en mobiltelefon eller et andet apparat til at foretage eller modtage opkald i Fællesskabet eller til at sende eller modtage sms'er eller pakkekoblet datakommunikation, mens den pågældende befinder sig i en anden medlemsstat end den, hvori kundens hjemmenet er beliggende, ved brug af aftaler mellem udbyderen af hjemmenettet og udbyderen af det besøgte net"

d) I litra e) ændres udtrykket "telefonnet" til "kommunikationsnet".

e) Litra f) affattes således:

"f) "roamingkunde" en kunde hos en udbyder af jordbaserede offentlige mobilkommunikationstjenester ved hjælp af et jordbaseret offentligt mobilkommunikationsnet beliggende i Fællesskabet, hvis kontrakt eller aftale med vedkommendes hjemmeudbyder gør det muligt at benytte en mobiltelefon eller et andet apparat til at foretage eller modtage opkald eller til at sende eller modtage sms'er eller pakkekoblet datakommunikation på et besøgt net ved brug af aftaler mellem udbyderen af hjemmenettet og udbyderen af det besøgte net"

f) Litra g) affattes således:

"g) "besøgt net" et jordbaseret offentligt mobilkommunikationsnet beliggende i en anden medlemsstat end den, hvori hjemmenettet er beliggende, der giver en roamingkunde mulighed for at foretage eller modtage opkald eller for at sende eller modtage sms'er eller pakkekoblet datakommunikation ved brug af aftaler med udbyderen af hjemmenettet.

- g) Som litra h), i), j) og k) indsættes:
- "h) "sms-eurotarif" en takst, som ikke overstiger den i artikel 4a fastsatte maksimumtakst, som en hjemmeudbyder kan opkræve for levering af regulerede roaming-sms'er i overensstemmelse med nævnte artikel
- i) 'sms' (Short Message Service) en tekstbesked, der hovedsagelig består af bogstaver og/eller tal, og som kan sendes mellem mobilnumre, der er tildelt i overensstemmelse med de nationale nummerplaner
- j) "reguleret roaming-sms" en sms, der sendes af en roamingkunde, med originering i et besøgt net og terminering i et offentligt kommunikationsnet i Fællesskabet, eller som modtages af en roamingkunde, med originering i et offentligt kommunikationsnet i Fællesskabet og terminering i et besøgt net
- k) 'reguleret dataroamingtjeneste' en roamingtjeneste, der gør det muligt for en roamingkunde at sende eller modtage pakkekoblet datakommunikation ved hjælp af en mobiltelefon eller andet mobilt apparat, mens den/det er forbundet med et besøgt net. Regulerede dataroamingtjenester omfatter transmission og modtagelse af mms-beskeder (Multimedia Messaging Service), men ikke transmission og modtagelse af regulerede roamingopkald eller roaming-sms'er."

4. Artikel 3 ændres således:

- a) Stk. 2 affattes således:

"2. Denne gennemsnitlige engrostakst finder anvendelse på en hvilken som helst kombination af to netudbydere og beregnes over en periode på 12 måneder eller mindre, hvis der er mindre end 12 måneder til udløbet af gyldighedsperioden for en gennemsnitlig maksimal engrostakst som fastsat i dette stykke eller til udløbet af denne forordning. Den gennemsnitlige maksimale engrostakst nedsættes til 0,28 EUR og 0,26 EUR henholdsvis den 30. august 2008 og den 1. juli 2009 og nedsættes yderligere til 0,23 EUR, 0,20 EUR og 0,17 EUR henholdsvis den 1. juli 2010, den 1. juli 2011 og den 1. juli 2012."

- b) I stk. 3 indsættes følgende afsnit:

Fra og med den 1. juli 2009 beregnes den i stk. 1 omhandlede gennemsnitlige engrostakst dog ved at dividere den samlede engrosroamingindtægt med det samlede antal engrosroamingminutter, der rent faktisk anvendes af den pågældende netudbyder til levering af engrosroamingopkald i Fællesskabet i løbet af den pågældende periode, udregnet pr. sekund.

5. Artikel 4 ændres således:

- a) Stk. 2 affattes således:

"2. Den detailtakst, eksklusiv moms, for en eurotarif, som en hjemmeudbyder må opkræve af sin roamingkunde for levering af et reguleret roamingopkald, kan variere fra roamingopkald til roamingopkald, men må ikke overstige 0,49 EUR pr. minut for ethvert foretaget opkald eller 0,24 EUR pr. minut for ethvert modtaget opkald. Prisloftet for foretagne opkald nedsættes til 0,46 EUR og 0,43 EUR og for modtagne opkald til 0,22 EUR og 0,19 EUR

henholdsvis den 30. august 2008 og den 1. juli 2009. Prisloftet for foretagne opkald nedsættes til 0,40 EUR, 0,37 EUR og 0,34 EUR og for modtagne opkald til 0,16 EUR, 0,13 EUR og 0,10 EUR henholdsvis den 1. juli 2010, den 1. juli 2011 og den 1. juli 2012.

Fra og med den 1. juli 2009 afregner enhver hjemmeudbyder sine roamingkunders regulerede roamingopkald, foretagne såvel som modtagne, for hvilke der er fastsat en eurotarif, pr. sekund.

Uanset andet afsnit kan hjemmeudbyderen kræve betaling for en minimumsperiode på højst 30 sekunder for opkald, for hvilke der gælder en eurotarif."

b) Stk. 4 affattes således:

"4. Alle roamingkunder kan på et hvilket som helst tidspunkt efter afslutningen af proceduren i stk. 3 anmode om at skifte til eller fra eurotariffen. Et sådant skift skal foretages én arbejdsdag efter modtagelsen af anmodningen, skal være gratis og må ikke indebære betingelser eller begrænsninger vedrørende andre elementer i abonnementet, ud over at hjemmeudbyderen kan kræve, at en roamingkunde, der har abonneret på en særlig roamingpakke med mere end én roamingtjeneste (dvs. taletelefoni-, sms- og/eller datatjenester), og som ønsker at skifte til en eurotarif, giver afkald på fordelene ved de øvrige elementer i pakken. Hjemmeudbyderen kan udsætte et skift, indtil den tidligere roamingtakst har været gældende i en nærmere fastsat minimumsperiode, som ikke må overskride tre måneder.

6. Følgende indsættes som artikel 4a:

"Artikel 4a

Engrostakster for regulerede roaming-sms'er

1. Fra og med den 1. juli 2009 må den gennemsnitlige engrostakst, som udbyderen af et besøgt net må opkræve af udbyderen af en roamingkundes hjemmenet for levering af en reguleret roaming-sms med originering i det besøgte net, ikke overstige 0,04 EUR pr. sms.

2. Denne gennemsnitlige engrostakst finder anvendelse på en hvilken som helst kombination af to netudbydere og beregnes over en periode på 12 måneder eller mindre, hvis der er mindre end 12 måneder til udløbet af denne forordning.

3. Den i stk. 1 omhandlede gennemsnitlige engrostakst beregnes ved at dividere den samlede engrosroamingindtægt, som operatøren af det besøgte net modtager fra hver hjemmenetoperatør for originering og transmission af regulerede roaming-sms'er i Fællesskabet i den pågældende periode, med det samlede antal sådanne sms'er, der origineres og transmitteres på vegne af den pågældende hjemmenetoperatør i samme periode.

4. Ud over den i stk. 1 omhandlede takst må operatøren af et besøgt net ikke opkræve nogen betaling af hjemmeudbyderen for terminering af en reguleret roaming-sms, der sendes til en roamingkunde via det besøgte net."

7. Følgende indsættes som artikel 4b:

"Artikel 4b

Detailtakster for regulerede roaming-sms'er

1. Hjemmeudbydere er forpligtet til klart og gennemskueligt at tilbyde alle deres roamingkunder en sms-eurotarif i overensstemmelse med stk. 2. Sms-eurotariffen må ikke indebære tillægsudgifter til abonnement eller andre faste eller regelmæssige udgifter, og den kan kombineres med en hvilken som helst anden detailtakst, jf. dog de øvrige bestemmelser i denne artikel.
2. Fra og med den 1. juli 2009 kan den detailtakst, eksklusive moms, for en eurotarif, som en hjemmeudbyder må opkræve af sin roamingkunde for en reguleret roaming-sms, som denne kunde sender, variere fra sms til sms, men må ikke overstige 0,11 EUR.
3. Hjemmeudbydere må ikke opkræve betaling af deres roamingkunder for disses modtagelse af regulerede roaming-sms'er.
4. Fra og med den 1. juli 2009 skal hjemmeudbydere automatisk anvende en sms-eurotarif for alle eksisterende roamingkunder, bortset fra de kunder, der allerede udtrykkeligt har valgt en særlig roamingtakst eller -pakke, hvorved de nyder fordel af en anden takst for regulerede roaming-sms'er end den takst, de ville blive opkrævet, hvis de ikke havde foretaget et sådant valg.
5. Fra og med den 1. juli 2009 skal hjemmeudbydere anvende en sms-eurotarif for alle nye roamingkunder, der ikke udtrykkeligt vælger en anden roaming-sms-takst eller en takstpakke for roamingtjenester, der indeholder en anden takst for regulerede roaming-sms'er.
6. Alle roamingkunder kan på et hvilket som helst tidspunkt anmode om at skifte til eller fra sms-eurotariffen. Et sådant skift skal foretages én arbejdsdag efter modtagelsen af anmodningen, skal være gratis og må ikke indebære betingelser eller begrænsninger vedrørende andre elementer i abonnementet end roaming. Hjemmeudbyderen kan udsætte skiftet indtil den tidligere roamingtakst har været gældende i en nærmere fastsat minimumsperiode, som ikke må overskride tre måneder. En sms-eurotarif kan til enhver tid kombineres med en eurotarif.
7. Senest den 1. juni 2009 skal hjemmeudbydere informere alle deres roamingkunder enkeltvis om sms-eurotariffen, herunder om at den gælder senest fra den 1. juli 2009 for alle roamingkunder, der ikke udtrykkeligt har valgt en særlig takst eller takstpakke, der omfatter regulerede sms'er, samt om kundernes ret til at skifte til og fra sms-eurotariffen i overensstemmelse med stk. 6."
8. Følgende indsættes som artikel 4c:

"Artikel 4c

Tekniske kendetegn ved regulerede roaming-sms'er

Hjemmeudbydere og operatører af et besøgt net må ikke ændre i regulerede roaming-sms'ers tekniske kendetegn på en sådan måde, at de adskiller sig fra de tekniske kendetegn ved sms'er, der sendes inden for vedkommendes hjemmemarked."

9. Artikel 5 udgår.
10. Artikel 6 affattes således:

"Artikel 6

Gennemskuelighed i detailtaksterne for regulerede roamingopkald og roaming-sms'er

1. For at henlede roamingkundernes opmærksomhed på de særlige roamingtakster giver hver hjemmeudbyder hver af sine roamingkunder basale personaliserede takstoplysninger om de roamingtakster (inklusive moms), der gælder, når kunderne foretager og modtager opkald og sender sms'er i en given besøgt medlemsstat; disse oplysninger formidles automatisk, uden unødigt forsinkelse og gratis ved hjælp af en beskedtjeneste, når roamingkunden rejser ind i en anden medlemsstat, end den hvori hans/hendes hjemmenet er beliggende, undtagen i de tilfælde, hvor roamingkunden har meddelt hjemmeudbyderen, at han ikke ønsker at modtage disse oplysninger.

Disse basale personaliserede takstoplysninger omfatter den maksimale takst, som kunden kan blive opkrævet i henhold til vedkommendes takstordning for:

- a) at foretage opkald fra det besøgte land til den medlemsstat, hvor kundens hjemmenet er beliggende, og for at modtage opkald i det besøgte land og
- b) for at sende regulerede roaming-sms'er fra den besøgte medlemsstat

Oplysningerne omfatter også det gratis nummer, der henvises til i stk. 2, som kunden kan ringe til for at få mere detaljerede oplysninger.

En kunde, som har givet meddelelse om, at vedkommende ikke ønsker de automatiske beskeder, kan til enhver tid kræve, at hjemmeudbyderen gebyrfrit yder denne service igen.

Hjemmeudbyderne formidler automatisk og gratis ved hjælp af et telefonopkald de basale personaliserede takstoplysninger til blinde og synshæmmede, hvis de anmoder om dette.

2. Ud over bestemmelserne i stk. 1 har kunder ret til, via et mobilopkald eller en sms, gratis at anmode om og modtage mere detaljerede personaliserede takstoplysninger om de roamingtakster, der gælder for telefonopkald, sms, mms og andre datakommunikationstjenester, såvel som oplysninger om de gældende foranstaltninger for at øge prisdokumentation og gennemsigtigheden i kraft af denne forordning. En sådan anmodning foretages via et gratis nummer, som hjemmeudbyderen opretter til dette formål.

3. Hjemmeudbyderne giver alle brugere fuldstændige oplysninger om de gældende roamingtakster, navnlig eurotariffen og sms-eurotariffen, når der tegnes abonnement. De giver også uden unødigt forsinkelse hver gang, der sker en takstændring, deres roamingkunder ajourførte oplysninger om de gældende roamingtakster.

Hjemmeudbyderne foretager det fornødne for at sikre, at alle deres roamingkunder har kendskab til eurotariffen og sms-eurotariffen. De skal navnlig inden den 30. juli 2007 orientere alle roamingkunder om betingelserne for eurotariffen og inden den 1. juni 2009 om betingelserne for sms-eurotariffen, i begge tilfælde på en klar og saglig måde. De skal derefter med faste mellemrum sende en påmindelse til alle kunder, der har valgt en anden takst."

11. Følgende indsættes som artikel 6a:

"Artikel 6a

Gennemskuelighed og beskyttelsesmekanismer i forbindelse med regulerede dataroamingtjenester

1. Hjemmeudbydere skal sørge for, at deres roamingkunder holdes tilstrækkeligt informerede om, hvilke takster der gælder for deres brug af regulerede dataroamingtjenester, således at kunderne lettere forstår de økonomiske konsekvenser af en sådan brug og har mulighed for overvåge og styre deres udgifter til regulerede dataroamingtjenester i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

2. Senest fra den 1. juli 2009 underretter hjemmeudbyderen ved hjælp af en automatisk besked roamingkunden, når denne bevæger sig ind på et net i en anden medlemsstat, end den hvori hans hjemmenet er beliggende, og giver personaliserede takstoplysninger om de takster, der gælder for levering af regulerede dataroamingtjenester til denne kunde i den pågældende medlemsstat, undtagen i de tilfælde, hvor kunden har meddelt sin hjemmeudbyder, at han ikke ønsker det.

Disse personaliserede takstoplysninger skal sendes til roamingkundens mobiltelefon eller andet apparat, når roamingkunden første gang efter at være rejst ind i en anden medlemsstat end den, hvori hans hjemmenet er beliggende, begynder at benytte en reguleret dataroamingtjeneste i denne medlemsstat. Oplysningerne leveres uden unødigt forsinkelse, gratis og på en sådan måde, at de er lette at modtage og forstå.

En kunde, som har givet sin hjemmeudbyder meddelelse om, at han ikke ønsker de automatiske takstoplysninger, kan til enhver tid kræve, at hjemmeudbyderen gebyrfrit yder denne service igen.

3. Senest fra den 1. juli 2010 skal hjemmeudbydere tilbyde deres roamingkunder en gratis service, der giver hver enkelt kunde mulighed for på forhånd at fastsætte en maksimumgrænse for sine udgifter til regulerede dataroamingtjenester, udtrykt i den valuta, som kundens faktura udfærdiges i.

Når den fastsatte udgiftsgrænse er nået, ophører hjemmeudbyderen øjeblikkeligt med at yde roamingkunden regulerede dataroamingtjenester, medmindre og indtil roamingkunden anmoder om, at disse tjenester fortsat leveres eller leveres på ny.

Hjemmeudbyderen sørger også for, at der sendes en passende advarselsbesked til roamingkundens mobiltelefon eller andet apparat, før en eller flere mellemliggende udgiftsgrænser, der fastsættes efter aftale mellem kunden og hjemmeudbyderen, nås. Denne advarselsbesked skal underrette roamingkunden om, at udgiftsgrænsen snart vil være nået, og beskrive, hvilken fremgangsmåde kunden skal følge, hvis han vil anmode om, at tjenesterne fortsat leveres eller leveres på ny.

4. Fra og med den 1. juli 2009 gælder følgende:

- a) Den gennemsnitlige engrostat, som udbyderen af et besøgt net må opkræve af udbyderen af en roamingkundes hjemmenet for levering af regulerede

dataroamingtjenester ved hjælp af det besøgte net, må ikke overstige et sikkerhedsloft på 1,00 EUR pr. megabyte sendte data

- b) Denne gennemsnitlige engrostakst finder anvendelse på en hvilken som helst kombination af to netudbydere og beregnes over en periode på 12 måneder eller mindre, hvis der er mindre end 12 måneder til udløbet af denne forordning.
- c) Den i litra a) omhandlede gennemsnitlige engrostakst beregnes ved at dividere den samlede engrosindtægt, som operatøren af det besøgte net modtager fra hver enkelt hjemmenetoperatør for levering af regulerede dataroamingtjenester i den pågældende periode, med det samlede antal megabyte data, der forbruges ved levering af disse tjenester i samme periode."

12. Artikel 7 ændres således:

- a) Stk. 2 affattes således:

"2. De nationale tilsynsmyndigheder offentliggør ajourførte oplysninger om anvendelsen af denne forordning, navnlig artikel 3, 4, 4a, 4b og 6a på en sådan måde, at interesserede parter har nem adgang til oplysningerne.

- b) Stk. 5 affattes således:

"5. De nationale tilsynsmyndigheder kan på eget initiativ gribe ind for at sikre overholdelsen af denne forordning. Navnlig skal de om nødvendigt anvende de beføjelser, de er tillagt i medfør af artikel 5 i adgangsdirektivet til at sikre tilstrækkelig adgang og samtrafik for at garantere gennemgående forbindelse og interoperabilitet mellem roamingtjenester, for eksempel i tilfælde, hvor abonnenter ikke kan udveksle regulerede roaming-sms'er med abonnenter på et jordbaseret mobilnet i en anden medlemsstat, fordi der ikke foreligger en aftale om levering af sådanne beskeder."

13. Artikel 9 affattes således:

"Artikel 9

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordning og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsernes karakter og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om disse sanktionsbestemmelser senest den 30. marts 2008, eller, for så vidt angår de yderligere krav, der indføres ved forordning [XXXX/YYYY], senest ni måneder efter den nævnte forordnings ikrafttræden; de underretter desuden omgående Kommissionen om enhver efterfølgende ændring af sanktionsbestemmelserne."

14. Artikel 11 affattes således:

"Artikel 11

Revurdering

1. Kommissionen undersøger, hvordan denne forordning fungerer, og forelægger en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2011. Kommissionen vurderer navnlig, om målene for forordningen er nået. I rapporten gennemgås udviklingen i engros- og detailtaksterne for taletelefoni- og datakommunikationstjenester, herunder sms og mms, til roamingkunder og Kommissionen fremsætter eventuelt anbefalinger vedrørende behovet for en yderligere regulering af disse tjenester. Kommissionen kan med henblik herpå anvende de oplysninger, som den har modtaget i medfør af artikel 7, stk. 3.

2. I rapporten foretager Kommissionen en vurdering af, om der på baggrund af udviklingen på markedet, herunder udviklingen i tjenestekvaliteten, og for så vidt angår både konkurrencen og forbrugerbeskyttelsen, er behov for at forlænge forordningens gyldighedsperiode efter udløbet af den i artikel 13 fastsatte periode eller for at ændre forordningen yderligere under hensyntagen til takstudviklingen for mobiltelefoni- og datakommunikationstjenester på nationalt plan og til forordningens virkning i forskellige dele af Fællesskabet samt dens konsekvenser for mindre, uafhængige eller nystartede udbyderes konkurrencesituation. I lyset af resultaterne af denne vurdering kan Kommissionen forelægge et forslag for Europa-Parlamentet og Rådet."

15. I artikel 12 udgår ordlyden "senest den 30. august 2007".

16. I artikel 13 ændres "2010" til "2013".

Artikel 2

Ændring af direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet)

I artikel 1, stk. 5, i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) ændres "offentlige mobiltelefonnet" til "offentlige mobilkommunikationsnet".

Artikel 3

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand